EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.5.2026.
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću članova Međunarodnog vijeća za masline u pogledu metodeorganoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja

{SWD(2026) 133 final}

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Vijeću članova Međunarodnog vijeća za masline („IOC”) u vezi s predviđenim donošenjem dviju odluka na njegovoj sljedećoj redovnoj sjednici u lipnju 2026.: „Čaša za organoleptičko ocjenjivanje ulja” i „Vodič za uređivanje prostora za organoleptičko ocjenjivanje”, koji se odnose na metodu organoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Međunarodni sporazum o maslinovu ulju i stolnim maslinama iz 2015.

Ciljevi Međunarodnog sporazuma o maslinovu ulju i stolnim maslinama iz 2015. jesu: i. postizanje ujednačenosti u nacionalnom i međunarodnom zakonodavstvu u pogledu fizikalno-kemijskih i organoleptičkih svojstava maslinovih ulja, ulja komine maslina i stolnih maslina radi sprečavanja prepreka trgovini, ii. provođenje aktivnosti u području fizikalno-kemijskih i organoleptičkih ispitivanja kako bi se proširila znanja o sastavu i značajkama kvalitete proizvoda od maslina u cilju konsolidacije međunarodnih normi te iii. jačanje uloge Međunarodnog vijeća za masline kao foruma izvrsnosti za međunarodnu znanstvenu zajednicu u području maslina i maslinova ulja.

Obnovljena verzija Sporazuma stupila je na snagu 1. siječnja 2017.

Europska unija stranka je Sporazuma[1].

2.2. Vijeće članova

Vijeće članova IOC-a („Vijeće članova”) vrhovno je tijelo i tijelo za donošenje odluka IOC-a. Izvršava sve ovlasti i obavlja sve dužnosti koje su potrebne za postizanje ciljeva Sporazuma. Kao stranka Sporazuma Europska unija članica je IOC-a i zastupljena je u Vijeću članova. Odluke Vijeća članova donose se konsenzusom. Ako se konsenzus ne može postići, odluke o trgovinskoj normi smatraju se donesenima ako ih ne odbije najmanje četvrtina članova ili jedan ili više članova koji ukupno imaju najmanje 100 participacijskih udjela.

IOC trenutačno ima 21 člana, a Europska unija ima 647 participacijskih udjela od ukupno 1000.

2.3. Predviđeni akt Vijeća članova

U studenome 2025. izvršno tajništvo IOC-a predstavilo je svojim članovima tekst dviju odluka o kemiji i normizaciji. Obje se odluke odnose na metodu organoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja:

– Revizija 3. dokumenta COI/T.20/Doc. Br. 5 „Čaša za organoleptičko ocjenjivanje ulja”;

– Revizija 2. dokumenta COI/T.20/Doc. Br. 6 o vodiču za uređivanje prostora za organoleptičko ocjenjivanje.

[1] Odluka Vijeća (EU) 2016/1892 od 10. listopada 2016. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Međunarodnog sporazuma o maslinovu ulju i stolnim maslinama iz 2015. (SL L 293, 28.10.2016., str. 2.) i Odluka Vijeća (EU) 2019/848 od 17. svibnja 2019. o sklapanju, u ime Europske unije, Međunarodnog sporazuma o maslinovu ulju i stolnim maslinama iz 2015. (SL L 139, 27.5.2019., str. 1.); ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj

Radni dokument službi Komisije priložen ovom prijedlogu sadržava tekst revidiranih dokumenata koje je dostavilo Izvršno tajništvo.

U skladu s člankom 20. stavkom 3. Sporazuma, kriteriji kvalitete i čistoće uključeni u trgovinsku normu IOC-a za maslinovo ulje i ulje komine maslina primjenjuju se u međunarodnoj trgovini članova. Nadalje, u skladu s člankom 75. stavkom 5. točkom (e) Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[2], tržišnim standardima uzimaju se u obzir standardne preporuke koje su donijela međunarodna tijela. Tržišni standardi provjeravaju se pravilima utvrđenima u skladu s člankom 90.a Uredbe (EU) br. 1308/2013. Odluke o revizijama tih dokumenata koje se odnose na metodu organoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja utječu na način provjere parametara. Stoga će navedene odluke utjecati na primjenjivo pravo EU-a, prije svega na Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2022/2105 od 29. srpnja 2022. o utvrđivanju pravila o provjerama sukladnosti u pogledu tržišnih standarda za maslinovo ulje i metodama analize svojstava maslinova ulja[3].

Predviđa se da će se stajalište navedeno u ovoj Odluci zauzeti u ime Unije na sljedećoj redovitoj sjednici IOC-a, koja će se održati u lipnju 2026.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Obje odluke koje treba donijeti Vijeće članova odnose na metodu organoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja:

– Revizija 3. dokumenta COI/T.20/Doc. Br. 5 „Čaša za organoleptičko ocjenjivanje ulja”;

– Revizija 2. dokumenta COI/T.20/Doc. Br. 6 o vodiču za uređivanje prostora za organoleptičko ocjenjivanje.

O navedenim odlukama raspravljali su znanstvenici i stručnjaci u području maslinova ulja iz Komisije i iz država članica. Odlukom se pridonosi međunarodnom usklađivanju normi za maslinovo ulje i njima će se utvrditi okvir kojim će se osigurati pošteno tržišno natjecanje u trgovini maslinovim uljem. Stoga bi ih trebalo poduprijeti.

Navedene odluke u skladu su s ciljevima politike Unije u pogledu standarda za stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda kako je predviđeno u dijelu II. glavi II. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

Za donošenje odluka potrebno je stajalište Unije.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „*stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma*”.

---

[2] Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01

[3] SL L 284, 4.11.2022., str. 23.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04

Pojam „*akti koji proizvode pravne učinke*” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „*mogu imati presudan utjecaj na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije*”[4].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Vijeće članova tijelo je osnovano na temelju sporazuma, konkretno Međunarodnog sporazuma o maslinovu ulju i stolnim maslinama.

Akti koje treba donijeti Vijeće članova akti su koji proizvode pravne učinke. Predviđeni akti bit će obvezujući prema međunarodnom pravu u skladu s člankom 20. stavkom 3. Sporazuma i mogu imati presudan utjecaj na sadržaj propisa EU-a, prije svega na provedbeni akt u pogledu provjera sukladnosti tržišnih standarda za maslinovo ulje na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013. To je zato što se, u skladu s člankom 75. stavkom 5. točkom (e) Uredbe (EU) br. 1308/2013, tržišnim standardima uzimaju u obzir standardne preporuke koje su donijela međunarodna tijela.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. USKLAĐENOST S NAČELOM „DIGITALIZACIJA KAO STANDARD”

Ovaj prijedlog nema digitalne dimenzije jer nije relevantan za digitalizaciju. Područje primjene prijedloga ne obuhvaća digitalna sredstva i razmjenu podataka.

[4] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

2026/0129 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću članova Međunarodnog vijeća za masline u pogledu metodeorganoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Međunarodni sporazum o maslinovu ulju i stolnim maslinama iz 2015. („Sporazum”) sklopljen je u ime Unije Odlukom Vijeća (EU) 2019/848[1].

(2) Na temelju članka 20. Sporazuma Vijeće članova Međunarodnog vijeća za masline (IOC) („Vijeće članova”) može donositi odluke i preporuke o primjeni odredaba Sporazuma.

(3) Vijeće članova na svojoj 123. sjednici u lipnju 2026. treba donijeti dvije odluke o metodi organoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja.

(4) O tim su odlukama opsežno raspravljali znanstvenici i stručnjaci u području maslinova ulja iz Komisije i iz država članica. Odluke bi trebale pridonijeti međunarodnom usklađivanju normi za maslinovo ulje i utvrditi okvir kojim bi se trebalo osigurati pošteno tržišno natjecanje u trgovini proizvodima iz sektora maslinova ulja. Unija bi stoga trebala poduprijeti donošenje tih odluka.

(5) Potrebno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća članova jer će odluka koju treba donijeti IOC imati pravni učinak na Uniju u pogledu međunarodne trgovine s drugim članicama IOC-a i utjecat će na sadržaj prava Unije, konkretno na provjere sukladnosti za maslinovo ulje koje Komisija donese na temelju članka 90.a Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[2].

(6) Ako se donošenje odluka odgodi radi razmjene prepiske prije 124. redovite sjednice Vijeća članova jer neki članovi nisu u mogućnosti dati svoje odobrenje, stajalište utvrđeno u ovoj Odluci trebalo bi zauzeti u ime Unije razmjenom prepiske.

---

[1] Odluka Vijeća (EU) 2019/848 od 17. svibnja 2019. o sklapanju, u ime Europske unije, Međunarodnog sporazuma o maslinovu ulju i stolnim maslinama iz 2015. (SL L 139, 27.5.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

(7) Međutim, predstavnici Unije u Vijeću članova trebali bi moći dogovoriti tehničke prilagodbe drugih metoda ili dokumenata IOC-a bez dodatne odluke Vijeća ako one proizlaze iz izmjena povezanih s revizijama tih dvaju dokumenata.

(8) Međutim, kako bi se zaštitio interes Unije, predstavnicima Unije u Vijeću članova trebalo bi omogućiti da zatraže odgodu donošenja ovih odluka ako će na stajalište koje treba zauzeti u ime Unije vjerojatno utjecati nove znanstvene ili tehničke informacije iznesene prije 124. redovite sjednice Vijeća članova,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Unija podupire donošenje dviju odluka o metodi organoleptičkog ocjenjivanja djevičanskog maslinova ulja:

– Revizija 3. dokumenta COI/T.20/Doc. Br. 5 „Čaša za organoleptičko ocjenjivanje ulja”;

– Revizija 2. dokumenta COI/T.20/Doc. Br. 6 o vodiču za uređivanje prostora za organoleptičko ocjenjivanje.

Vijeće članova Međunarodnog vijeća za masline (IOC) na njegovoj sljedećoj redovitoj sjednici u lipnju 2026. ili u razmjeni prepiske prije 124. redovnog zasjedanja.

Članak 2.

Predstavnici Unije u Vijeću članova IOC-a mogu prihvatiti tehničke prilagodbe drugim metodama ili dokumentima IOC-a bez dodatne odluke Vijeća ako te tehničke prilagodbe proizlaze iz izmjena dvaju dokumenata iz članka 1.

Članak 3.

Ako postoji vjerojatnost da će na stajalište iz članka 1. utjecati novi znanstveni ili tehnički podaci predstavljeni prije iduće redovite sjednice Vijeća članova IOC-a, predstavnici Unije su dužni zatražiti odgodu donošenja tih odluka dok se ne utvrdi stajalište Unije na temelju tih novih podataka.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik